

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Mødedokument

2.10.2013

B7-0439/2013

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af Kommissionens redegørelse

jf. forretningsordenens artikel 110, stk. 2

om forhandlinger mellem EU og Kina om en bilateral investeringsaftale
(2013/2674(RSP))

**Franziska Keller, Yannick Jadot, Reinhard Bütikofer, Philippe Lamberts,
Satu Hassi**
for Verts/ALE-Gruppen

RE\1005126DA.doc

PE519.285v01-00

DA

Forenet i mangfoldighed

DA

B7-0439/2013

**Europa-Parlamentets beslutning om forhandlinger mellem EU og Kina om en bilateral investeringsaftale
(2013/2674(RSP))**

Europa-Parlamentet,

- der henviser til artikel 2, 3, 6 og 21 i traktaten om Den Europæiske Union,
- der henviser til artikel 153, 191, 207 og 218 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
- der henviser til artikel 12, 21, 28, 29, 31 og 32 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,
- der henviser til EU's strategiske ramme og handlingsplan vedrørende menneskerettigheder og demokrati af 25. juni 2012,
- der henviser til protokollen om Folkerepublikken Kinas tiltrædelse af Verdenshandelsorganisationen af 23. november 2001,
- der henviser til sin beslutning af 23. maj 2012 om ”EU og Kina: Skævhed i samhandelen?”¹ og til rapporten fra Generaldirektoratet for Eksterne Politikker fra juli 2011 om handelsmæssige og økonomiske forbindelser med Kina,
- der henviser til sin beslutning af 14. marts 2013 om forbindelserne mellem EU og Kina²,
- der henviser til fælleskommunikéet fra det 13. topmøde mellem EU og Kina den 20. september 2012 i Bruxelles,
- der henviser til Kommissionens meddelelse om ”Handel, vækst og verdensanliggender – Handelspolitikken som et centralt element i EU's 2020-strategi” (COM(2010)0612) og til sin beslutning af 27. september 2010 om en ny handelspolitik for Europa i forbindelse med Europa 2020-strategien³,
- der henviser til de almindeligt anerkendte principper og praksisser, de såkaldte Santiago-principper, der blev vedtaget i oktober 2008 af IMF-arbejdsgruppen om statslige investeringsfonde,
- der henviser til sin beslutning af 6. april 2011 om etablering af en samlet EU-politik for internationale investeringer⁴,

¹ EFT C 264 E af 13.6.2002, s. 33.

² Vedtagne tekster, P7_TA(2013)0097.

³ EUT C 56 E af 26.2.2013, s. 87.

⁴ EUT C 296 E af 22.1.2010, s. 34.

- der henviser til sine beslutninger af 25. november 2010 om virksomhedernes sociale ansvar i internationale handelsaftaler¹, om menneskerettigheder samt sociale og miljømæssige standarder i internationale handelsaftaler², og om international handelspolitik i lyset af de krav, som klimaændringerne medfører³,
 - der henviser til Kommissionens meddelelse om ”EU-Kina – Tættere partnerskab, større ansvar” (COM(2006)0631) og det ledsagende arbejdsdokument ”Tættere partnerskab, større ansvar – Et oplæg til handels- og investeringspolitik i forholdet mellem EU og Kina” (COM(2006)0632),
 - der henviser til sin beslutning af 5. februar 2009 om styrkelse af de europæiske SMV'ers rolle i international handel,
 - der henviser til sin nylige afgørelse, der indfører krav om offentliggørelse for udvindings- og skovbrugsindustrien vedrørende deres betalinger til regeringer,
 - der henviser til EU's og Kinas fælles afgørelse, der i februar 2012 i Beijing blev truffet på det 14. topmøde mellem EU og Kina, om at indlede forhandlinger om en bilateral investeringsaftale,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 110, stk. 2,
- A. der henviser til, at handelen mellem EU og Kina er vokset hastigt og konstant i de seneste tre årtier og toppede i 2012 med samhandel for i alt 433,8 mia. EUR, og til, at skævheden i den bilaterale samhandel mellem EU og Kina siden 1997 har været i Kinas favør; der henviser til, at handelsunderskuddet beløb sig til 146 mia. EUR i 2012 sammenlignet med 49 mia. EUR i 2000;
- B. der henviser til, at EU's udenlandske investeringer i Kina i 2011 beløb sig til 102 mia. EUR, mens Kinas udenlandske investeringer i EU samme år beløb sig til 15 mia. EUR; der henviser til, at Kinas udenlandske investeringer i EU kun beløb sig til 3,5 mia. EUR i 2006;
- C. der henviser til, at Lissabontraktaten har bragt direkte udenlandske investeringer ind under Unionens enekompetence;
- D. der henviser til, at 26 EU-medlemsstater har indgået individuelle bilaterale investeringsaftaler med Kina, som stadig er i kraft; der henviser til, at disse aftaler almindeligvis ikke har nogen eller kun utilstrækkelige bestemmelser på området for bæredygtig udvikling og om landenes ret til at regulere;
- E. der henviser til, at de udviklingsmål, der kommer til udtryk i Kinas tolvte femårsplan og i Europa 2020-strategien, omfatter et stort antal fælles interesser og fælles udfordringer på områder som miljøbeskyttelse, bæredygtig og velafbalanceret udvikling og klimaændringer; der henviser til, at en større grad af integration og teknologisk udveksling mellem EU's og Kinas økonomier kan føre til synergier og gensidige fordele;

¹ EUT C 99 E af 3.4.2012, s. 101.

² EUT C 99 E af 3.4.2012, s. 31.

³ EUT C 99 E af 3.4.2012, s. 94.

- F. der henviser til, at den planlagte inddragelse af spørgsmålet om markedsadgang i en investeringsaftale med Kina kan bidrage til at uddybe det bilaterale, økonomiske samarbejde hen imod at tackle sådanne fælles udfordringer; der henviser til, at det imidlertid bør sikres, at begge parter har mulighed for at udelukke visse strategiske sektorer fra markedsadgangsforpligtelserne på grundlag af hensynet til offentlige politikker;
- G. der henviser til, at EU endnu ikke har udviklet en langsigtet og bæredygtig erhvervs politik, som kan være drivkraft i EU's offensive og defensive interesser inden for rammerne af dens nye politik for udenlandske investeringer;
- H. der henviser til, at forhandlingerne om denne investeringsaftale kan generere stor offentlig bekymring, hvorfor det er nødvendigt at gennemføre disse med størst mulig gennemsigtighed og under inddragelse af civilsamfunde;
- I. der henviser til, at investorerne skal respektere lovgivningen i værtslandet for at være omfattet af den beskyttelse, der hidrører fra en investeringsaftale indgået af EU;
- J. der henviser til, at den ringe eller manglende gennemførelse fra Kinas side af visse grundlæggende sociale rettigheder, arbejdstagerrettigheder og internationalt anerkendte miljøstandarder har bidraget til den nuværende uligevægt i samhandlen mellem EU og Kina, hvilket endda kan blive yderligere forværret gennem mere indgående investeringsforbindelser, såfremt der ikke sker fremskridt i gennemførelsen af disse rettigheder og standarder; der henviser til, at denne investeringsaftale derfor ikke skal give anledning til en yderligere forringelse af de sociale og miljømæssige standarder i Kina, men derimod bør bidrage til en forbedring heraf som en forudgående betingelse og derved resultere i en mere balanceret og gensidigt fordelagtig handels- og investeringsforbindelse;
- K. der henviser til, at en investeringsaftale også bør omfatte forpligtelser for investorerne, herunder med hensyn til at overholde fagforeningsrettigheder og andre arbejdstagerrettigheder, gennemsigtighed og miljøbeskyttelse som defineret i nationale lovgivninger og i andre internationale konventioner og aftaler, som er blevet undertegnet og ratificeret af parterne; der henviser til, at den foreslåede investeringsaftale ikke bør omfatte investeringer i særligt etablerede zoner, der tillader omgåelse af arbejdsrettigheder og -standarder samt andre lovgivningskrav;
- L. der henviser til, at Kommissionen og Rådet har forpligtet sig til at sikre, at EU's investeringspolitik tager højde for principper og mål for Unionens optræden udadtil, herunder menneskerettigheder, og leve op til dette fra og med 2013;
- M. der henviser til, at Kommissionens konsekvensanalyse vedrørende en investeringsaftale mellem EU og Kina kun berørte menneskerettighedsdimensionen marginalt; der henviser til, at der i 2007 blev gennemført en handelsbæredygtighedsvurdering i relation til en partnerskabs- og samarbejdsaftale;
- N. påpeger nødvendigheden af, at EU's og Kinas handels- og investeringsmæssige forbindelser modsvares af en passende styrkelse af de politiske forbindelser og fremme af de grundlæggende værdier, som EU hviler på, navnlig hvad angår overholdelse af

menneskerettighederne, støtte til demokrati og konsolidering af retsstaten i overensstemmelse med principperne i Lissabontraktatens generelle bestemmelser om Unionens optræden udadtil;

- O. der henviser til, at investeringsaftalen med Kina derfor også bør bidrage til at øge den politiske dialog mellem EU og Kina med henblik på at bevare de politiske og økonomiske forbindelser i overensstemmelse med ånden i det strategiske partnerskab;
- P. der henviser til, at investorer og investeringer gennem deres forvaltningspolitikker og -praksisser bør stræbe efter at bidrage til udviklingsmålene for værtslandene og de lokale myndigheder, hvor investeringen er anbragt;
- Q. der henviser til, at der er tydelige beviser på, at afgørelser ved voldgiftsdomstole i henhold til eksisterende aftaler om investeringsbeskyttelse ofte har ignoreret værtsstatens forpligtelser i medfør af internationale traktater vedrørende menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og miljøbeskyttelse og har tvunget værtsstaterne til at yde kompensation for handlinger, der bestræber sig på at gennemføre disse forpligtelser, men som ligeledes har den sekundære virkning, at de reducerer udenlandske investorers overskud;
- 1. glæder sig over styrkelsen af de økonomiske forbindelser mellem EU og Kina; opfordrer EU og Kina til at tilstræbe et samarbejde, som bygger på partnerskab og gensidige fordele i stedet for på et samarbejde, der er baseret på hård konkurrence og konfrontation;
- 2. minder om, at Kina har været vidne til en ekstrem økonomisk udvikling i løbet af de sidste 30 år; understreger imidlertid, at dette nu indebærer yderst vigtige udfordringer, som truer muligheden for at opnå bæredygtig udvikling på lang sigt og evnen til at undgå miljøkatastrofer;
- 3. minder dog om, at der for nyligt blev indført en sikkerhedsmekanisme for kontrol af udenlandske investeringer i Kina, og at begge parter anvendelse af sådanne mekanismer kan være baseret på rimelige grunde; påpeger, at EU og Kina kan have legitime offentlige hensyn, som kan berettiggende en hel eller delvis udelukkelse af visse sektorer fra udenlandske investeringer;
- 4. tilskynder til at udelukke kinesiske investorer fra visse af EU's strategiske sektorer; erindrer dog om, at EU endnu ikke har udviklet en fuldgyldig erhvervs politik, og at etableringen af et organ, som har til opgave at føre tilsyn med udenlandske investeringer i strategiske sektorer i lighed med udvalget for udenlandske investeringer (CFIUS) i USA, vil være et første skridt i denne retning;
- 5. kræver, at investering i offentlige tjenester i stil med andre handelsforpligtelser, som EU har indgået, begrænses inden for rammerne af denne aftale;
- 6. påpeger, at den almindeligste måde, hvorpå udenlandske virksomheder får lov til at etablere sig i Kina, er via joint venture-selskaber, og at dette blandt andet har intensiveret eksporten af forurenende teknologier til Kina; er overbevist om, at mere fleksible former for adgang til det kinesiske marked vil sikre en større grad af integration mellem de europæiske og kinesiske økonomier på baggrund af en mere strategisk tilgang til et

økonomisk samarbejde, der bl.a. er rettet mod den største grad af miljøvenlig teknologi og innovation;

7. understreger betydningen af gennem denne aftale at opstille forhåndsbetingelserne for rimelig konkurrence mellem EU og Kina; anbefaler, at Kommissionen med dette mål for øje forhandler sig frem til strenge og bindende bestemmelser om gennemsigtighed og rimelig konkurrence, således at lige konkurrencevilkår også gælder for statsejede virksomheder og statslige formuefondes investeringspraksisser;
8. understreger, at intet i aftalen bør forhindre parterne i at fastlægge og gennemføre politikker til fremme og beskyttelse af kulturel mangfoldighed; anmoder derfor om, at aftalen ikke inkluderer forpligtelser, som omfatter kulturelle og audiovisuelle medietjenester;
9. understreger, at ingen elementer i en investeringsaftale bør indskrænke parternes politiske råderum og deres mulighed for at lovgive for at forfølge legitime samfundspolitiske mål; understreger, at sikring af retsstatsprincippet for alle EU's og Kinas investorer og borgere fortsat skal prioriteres højt;
10. bemærker, at aftalen om investeringsbeskyttelse bør omfatte tydelige definitioner af de investeringer, der skal beskyttes, og at investeringer, som udelukkende er af spekulativ karakter, ikke bør være omfattet;
11. mener, at bestemmelser om tvister vedrørende investeringsbeskyttelse på ingen måde bør udvides til nogen af de dele i aftalen, som omfatter markedsadgang;
12. mener, at investeringsaftalen med Kina bør være baseret på følgende standarder:
 - ikke-forskelsbehandling (national behandling og mestbegunstigelsesbehandling)
 - henvisning til den folkeretlige sædvaneret
 - forbud mod åbenlys vilkårlighed i beslutningstagningen
 - forbud mod manglende adgang til domstolsprøvelse og tilsidesættelse af de grundlæggende principper om en retfærdig procedure
 - forpligtelsen til ikke at forhindre retfærdighed i strafferetlige, civile og forvaltningsretlige procedurer i overensstemmelse med princippet om en retfærdig rettergang, som indgår i verdens førende retssystemer
 - forbud mod grov behandling af investorer, herunder tvang, voldelig tvang og chikane
 - beskyttelse mod direkte ekspropriation og mulighed for passende kompensation for enhver skade, der lides i tilfælde af ekspropriation
13. understreger, at begrebet retfærdig og rimelig behandling i investeringsaftalen bør være baseret på de i punkt 12 oplyste standarder;
14. mener, at bestemmelser om kapitaloverførsler bør være i overensstemmelse med begge

parters forsigtighedsregler for at undgå betalingsbalanceustabilitet;

15. understreger, at investeringsaftaler, som EU indgår, ikke må være i modstrid med de grundlæggende værdier, som EU ønsker at fremme via sine eksterne politikker, og i denne forbindelse ikke må undergrave det offentliges mulighed for intervention, navnlig når der forfølges offentlige strategiske mål, såsom sociale og miljømæssige mål, menneskerettigheder, offentlig sikkerhed, arbejdstager- og forbrugerrettigheder, folkesundhed og sikkerhed, erhvervs politik og kulturel mangfoldighed; opfordrer til at indføje de respektive specifikke klausuler i aftalen, og at disse gøres obligatoriske;
16. opfordrer til at indføre en klausul, som bestemmer, at investorer skal kunne gøres til genstand for national lovgivning og civile erstatningsøgsmål i enten deres hjemstat eller værtsstat, navnlig for deres handlinger eller afgørelser i forbindelse med deres investeringer, når sådanne handlinger eller afgørelser fører til betydelige miljøskader, personskader eller tab af menneskeliv i værtsstaten;
17. insisterer på behovet for, at der i aftalen stilles krav om, at udenlandske investorer skal overholde EU's databeskyttelsesstandarder;
18. anmoder om at medtage en "international forpligtelses klausul" i aftalen, som fastsætter, at forpligtelser vedrørende beskyttelse af investorer skal fortolkes på grundlag af alle parters forpligtelser i medfør af internationale traktater og folkeretlig sædvaneret, i særdeleshed vedrørende menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og miljøbeskyttelse; anmoder derfor om, at investeringsaftalen ikke bør sætte en stopper for fremskridt for ratificering og fuldstændig gennemførelse af internationale menneskerettigheder, ILO-konventioner og multilaterale miljøaftaler for begge parters vedkommende;
19. er stærkt bekymret over de internationale voldgiftsinstansers skønsbeføjelser til at fortolke bestemmelserne om investorbekskyttelse bredt, som fører til udelukkelse af legitime offentlige reguleringsbestemmelser;
20. mener, at aftalen bør indføre princippet om konsumtion af alle lokale retsmidler i stridstilfælde, før der gribes til tvistbilæggelsesprocedurer mellem stater, og at aftalen ikke bør indeholde bestemmelser om en tvistbilæggelsesordning mellem investor og stat i overensstemmelse med det overordnede formål, som en investeringsaftale skal bidrage til; er også af den opfattelse, at aftalen bør indeholde en ordning, som giver en tredjepart, som er berørt af en tvist, der er blevet henvist til en voldgiftsdomstol, ret til at intervenere i sagsbehandlingen og søge passende retsmidler;
21. understreger, at overholdelse af menneskerettighederne og de sociale og arbejdsmarkedsmæssige rettigheder er afgørende for samarbejdet mellem EU og Kina; understreger vigtigheden af at overholde og hurtigt gennemføre alle ILO-regler, herunder retten til frit at oprette uafhængige fagforbund; støtter bestræbelserne på at sikre anstændige løn- og arbejdsvilkår; understreger vigtigheden af en bedre kontrol med arbejdsvilkårene i hele forsyningskæden;
22. understreger, at en forudgående betingelse for indgåelse af aftalen bør være inddragelsen af et stærkt og bindende tilsagn fra parternes side om bæredygtig og inklusiv udvikling af de økonomiske, sociale og miljømæssige dimensioner i forbindelse med investering med

henblik på at opbygge en mere afbalanceret handels- og investeringsforbindelse mellem EU og Kina, som ikke hovedsageligt er baseret på lave beskæftigelsesomkostninger, ringe arbejdstagerbeskyttelse og dårlige miljøstandarder i Kina;

23. betoner, at aftalen skal fremme bæredygtige og inklusive investeringer og investeringer, som respekterer miljøet, især inden for udvindingsindustrien, og sikrer gode arbejdsvilkår i de virksomheder, der investeres i;
24. anmoder medlemsstaterne om ved hjælp af hensigtsmæssige overvågningsmekanismer at sikre, at udenlandske investorer overholder EU's sociale og miljømæssige normer og bevarer arbejdspladser, når de investerer i europæiske virksomheder;
25. gentager sin opfordring til at indføre en klausul om effektiv udøvelse af en socialt ansvarlig praksis i overensstemmelse med FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder, ILO's trepartserklæring om multinationale virksomheder og socialpolitik, OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder samt bindende social- og miljømæssige klausuler som et led i et fuldgyldigt kapitel om bæredygtig udvikling, der er underlagt et tvistbilægningssystem; anmoder begge parter om at gennemføre en bæredygtig og inklusiv investeringsstrategi, der omfatter en effektiv vurderingsmetode, som offentlige myndigheder kan anvende med henblik på at vurdere de sociale og miljømæssige konsekvenser af udenlandsk investering;
26. anerkender Kommissionens bestræbelser på at inkludere menneskerettighedsaspektet i sin konsekvensanalyse, således som den er forpligtet til i henhold til EU's strategiske ramme og handlingsplan vedrørende menneskerettigheder og demokrati; mener imidlertid, at Kommissionen er nødt til at arbejde videre på en mere udførlig konsekvensanalyse for menneskerettigheder med henblik på at overholde det krav om letforståelige handelsmæssige indikatorer baseret på menneskerettigheder og miljømæssige og sociale standarder, som Parlamentet fremsatte i sin beslutning af 25. november 2010 om menneskerettigheder, sociale og miljømæssige standarder i internationale handelsaftaler¹, og i overensstemmelse med de retningslinjer, som er udarbejdet af FN-ordførerne vedrørende retten til mad, som opfordrer til anvendelse af konsekvensanalyser for menneskerettigheder ("Vejledende principper om konsekvensanalyser for menneskerettigheder i forbindelse med handels- og investeringsaftaler");
27. opfordrer Kommissionen til at ajourføre den i 2007 gennemførte handelsbæredygtighedsvurdering inden for rammerne af forhandlingerne om en handels- og samarbejdsaftale med henblik på at afspejle de betydelige forandringer i, den øgede relevans for og omfanget af den kinesiske økonomi samt Kinas øgede miljømæssige sårbarhed, som er en udvikling, som har fundet sted i løbet af de seneste seks år;
28. insisterer på, at der i aftalen bør medtages en bindende bestemmelse, som forbyder udvanding af social- og miljølovgivningen for at tiltrække investeringer og sikrer, at ingen af parterne gennem vedvarende eller gentagne handlinger eller manglende handling må undlade at håndhæve lovgivningen for at fremme tilvejebringelse, erhvervelse, udvidelse eller fastholdelse af en investering på deres territorium;

¹ EUT C 99 E af 3.4.2012, s. 31.

29. giver udtryk for den holdning, at en investeringsaftale mellem EU og Kina, når den er indgået, vil erstatte alle eksisterende bilaterale investeringsaftaler mellem de enkelte EU-medlemsstater og Kina;
30. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.